

Uchwała nr 118
Komitetu Monitorującego
Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
z 22 lipca 2025 r.

w sprawie kryteriów wyboru operacji zaproponowanych dla interwencji I 10.6.1 Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (dotacja) – w gospodarstwie, Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Zgodnie z art. 79 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 pozytywnie opiniuje kryteria wyboru operacji zaproponowanych dla interwencji I 10.6.1 Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (dotacja) – w gospodarstwie, Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, określone w załączniku do uchwały.

§ 2.

1. Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 przyjmuje do wiadomości, że kryteria wyboru operacji, o których mowa w § 1 stanowią część projektów wytycznych Instytucji Zarządzającej, która zostanie poddana opiniowaniu.
2. Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do dokonania zmian kryteriów wyboru operacji dla interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, o których mowa w § 1, wynikających z przebiegu opiniowania wytycznych Instytucji Zarządzającej.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Stefan Krajewski

Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny
dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Załącznik do uchwały Nr 118 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Kryteria wyboru operacji dla interwencji I 10.6.1 Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (dotacja) – w gospodarstwie.

Kryterium 1: „Od pola do stołu”

Operacja przyczynia się do realizacji celów Strategii „Od pola do stołu” – obejmujących zrównoważone metody przetwarzania, znakowania, etykietowania, gospodarki obiegu zamkniętego, ograniczanie strat i marnowania żywności, wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu produktów ekologicznych, przetwarzanie i wprowadzanie do obrotu produktów certyfikowanych w ramach systemu integrowanej produkcji roślin, uczestnictwo w systemach jakości żywności – 5 punktów.

Kryterium 2: Ochrona środowiska

Operacja zawiera co najmniej 20% kwalifikowalnych kosztów inwestycyjnych dotyczących ochrony środowiska – 4 punkty.

Kryterium 3: Innowacyjność

Operacja zawiera co najmniej 50% kwalifikowalnych kosztów inwestycyjnych dotyczących inwestycji o charakterze innowacyjnym – 3 punkty.

Kryterium 4: Bezrobocie

Operacja realizowana w gminach należących do powiatów, w których bezrobocie, w miesiącu poprzedzającym miesiąc podania do publicznej wiadomości ogłoszenia o naborze wniosków o przyznanie pomocy, było:

- a) najwyższe w kraju – 3 punkty,
- b) niższe niż bezrobocie, o którym mowa w lit. a – liczba punktów z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, która jest proporcjonalnie mniejsza od liczby punktów określonej w lit. a, zgodnie z wartością bezrobocia.

Kryteria dodatkowe dla rolników rozpoczynających działalność przetwórczą:

Kryterium 5: KRUS

Osoby fizyczne, które są ubezpieczone w KRUS z mocy ustawy, w pełnym zakresie – 2 punkty.

Kryterium 6: Młody rolnik

Rolnicy, którzy w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy mają nie więcej niż 40 lat (nieukończone 41 lat) – 5 punktów.

Kryterium 7: Płeć

Kobiety – 3 punkty.

Kryterium 8: ONW

Gospodarstwo, w którym co najmniej 50% gruntów użytkowanych przez to gospodarstwo znajduje się na ONW typ górski lub ONW typ specyficzny strefa II (tylko obszary, w których 50% powierzchni użytków rolnych znajduje się powyżej 350 m n.p.m.) – 2 punkty.

Punkty przyznawane w ramach powyższych kryteriów sumują się.

Minimalna liczba punktów

Pomoc nie może zostać przyznana, jeżeli wnioskodawca uzyskał mniej niż 2 punkty.

Kryteria rozstrzygające

Spośród wnioskodawców, którzy uzyskali taką samą liczbę punktów, pierwszeństwo w uzyskaniu pomocy ma operacja:

- 1) realizowana przez osobę młodszą – w przypadku, gdy o pomoc ubiega się:
 - rolnik lub małżonek rolnika, który zakłada lub wykonuje działalność w ramach RHD,
 - rolnik, domownik lub małżonek rolnika, który zakłada i wykonuje działalność gospodarczą/MOL,
- 2) a w dalszej kolejności z niższą wnioskowaną kwotą pomocy – w przypadku, gdy o pomoc ubiega się mikroprzedsiębiorca, który wykonuje działalność gospodarczą/MOL w zakresie przetwarzania produktów rolnych.

Uzasadnienie:

Należy pokreślić, iż kryteria określone w uchwale wynikają bezpośrednio z zapisów PS WPR 2023–2027 przyjętego decyzją Komisji Europejskiej w dniu 31.08.2022 r. określonych dla interwencji I 10.6.1 Rozwój współpracy w ramach łańcucha wartości (dotacja) – w gospodarstwie oraz przyjętych Wytycznych szczegółowych MRiRW dla tej interwencji.

Na podstawie art. 79 ust. 1 zdanie drugie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, celem kryteriów wyboru jest zapewnienie równego traktowania wnioskodawców, lepszego wykorzystania zasobów finansowych i ukierunkowania wsparcia zgodnie z celem interwencji.

Kryterium: „Od pola do stołu”

Zgodnie z PS WPR skracanie liczby ogniw łańcucha żywnościowego i zbliżenie rolnictwa do końcowego odbiorcy jest rozwiązaniem pozwalającym na zwiększenie udziału rolników w wartości dodanej. Elementem dalszego rozwoju łańcucha dostaw, spójnego z założeniami strategii „Od pola do stołu”, jest również bezpośrednie wchodzenie rolników w dalsze fazy łańcucha żywnościowego. Ma to miejsce poprzez rozpoczynanie działalności przetwórczej i podejmowanie działalności gospodarczej, w tym produkcji marginalnej, lokalnej i ograniczonej (MOL) oraz rozwój produkcji żywności wytwarzanej w ramach systemów jakości. Pozwoli to na przezwyciężenie ograniczeń (ekonomicznych, technologicznych, organizacyjnych, marketingowych) w zakresie barier wejścia i rozwoju dla rolników wchodzących w dalsze fazy łańcucha żywnościowego oraz zapewni alternatywne źródła

dochodów jako naturalne przedłużenie aktywności w ramach dalszych faz łańcucha żywnościowego.

Operacja przyczynia się do realizacji celów strategii „Od pola do stołu” – obejmujących zrównoważone metody przetwarzania, znakowania, etykietowania, gospodarki obiegu zamkniętego, ograniczanie strat i marnowania żywności, wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu produktów ekologicznych, przetwarzanie i wprowadzanie do obrotu produktów certyfikowanych w ramach systemu integrowanej produkcji roślin, uczestnictwo w systemach jakości żywności.

Kryterium: Ochrona środowiska

Kryterium dotyczy preferencji dla działań środowiskowych, zgodnie z celami w tym obszarze stawianymi dla całego PS WPR. Kryterium stanowi kontynuację dotychczasowych rozwiązań realizowanych w ramach poddziałania 4.2 w PROW 2014-2020.

Inwestycje w zakresie ochrony środowiska przyczynią się do zmniejszenia obciążeń dla środowiska wynikających z działalności małego przetwórstwa oraz potencjalnych oszczędności energii związanej z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.

Punkty przyznaje się dla operacji posiadających komponent kosztów inwestycyjnych dotyczących ochrony środowiska, stanowiących co najmniej 20% kosztów kwalifikowalnych operacji (zgodne z załącznikiem do wytycznych szczegółowych, w którym takie określono takie inwestycje jak: termomodernizacja budynków, instalacje paneli słonecznych; instalacje solarne, magazyny energii, instalacje odzysku ciepła, systemy odzysku wody, piece na biomasę, biogazownie itd.).

Kryterium: Innowacyjność

Kryterium to stanowi kontynuację dotychczasowych rozwiązań realizowanych w ramach poddziałania 4.2 w PROW 2014-2020.

Podkreślenia wymaga, że upowszechnianie i wdrażanie rozwiązań naukowych i innowacyjnych, w tym cyfrowych, usuwających bariery rozwojowe wsi i rolnictwa stanowi element deklaracji strategicznej PS WPR 2023-2027.

Strategia stworzenia zrównoważonego systemu żywnościowego w UE, który zapewni bezpieczeństwo żywnościowe i dostęp do zdrowej żywności, przy jednoczesnym ograniczeniu wpływu na środowisko i redukcji marnotrawienia żywności wiąże się z wieloma wyzwaniami, które będą wymagać innowacyjnego podejścia w zakresie nowych produktów, procesów i technologii. Wprowadzanie przez uczestników łańcucha dostaw żywności innowacyjnych rozwiązań przyczynia się do poprawy efektywności i skuteczności działalności podmiotów w nim uczestniczących, jak też całego łańcucha wartości. Jest to szczególnie ważne w przypadku łańcucha dostaw żywności, w którym powtarzalna jakość produktu oraz jego cech są jednym z nieodłącznych elementów konkurencyjności na rynku i jego atrakcyjności dla konsumentów.

W tym celu określone zostały kryteria wyboru, w ramach których zastosowano preferencję dla operacji w zakresie innowacyjności.

Kryterium: Bezrobocie

Zastosowanie preferencji w uzyskaniu pomocy przez rolników prowadzących działalność przetwórczą na obszarach o niższym poziomie rozwoju gospodarczego, charakteryzujących się najwyższym bezrobociem w kraju, przyczyni się do wyrównania szans rozwojowych dla tych obszarów. Inwestycje skierowane na budowę lub rozwój firm/działalności małego przetwórstwa na tych terenach niesie ze sobą szereg korzyści dla mieszkańców okolicznych

gmin i powiatów. Daje to szansę na dalszy rozwój dla lokalnych społeczności zyskujących w ten sposób stabilne źródło dochodów, w szczególności dotyczy to producentów rolnych dostarczających surowiec w ramach lokalnych łańcuchów żywnościowych.

Kryterium: KRUS

Rolnicy podlegający ubezpieczeniu społecznemu z mocy ustawy w pełnym zakresie, którzy dotychczas koncentrowali się głównie na działalności rolniczej posiadają niezbędny potencjał w postaci własnych produktów rolnych, które mogą zostać przetworzone i wykorzystane w dalszych fazach łańcucha żywnościowego. Daje to im większy udział w wartości dodanej produkcji rolnej.

Kryterium: Młody rolnik

Przyjęcie przedmiotowej preferencji stanowi realizację celu szczegółowego PS WPR „Przyciąganie i wspieranie młodych rolników i innych nowych rolników oraz ułatwienie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich”.

Kryterium: Płeć

Przyjęcie przedmiotowej preferencji stanowi realizację celu szczegółowego PS WPR „Promowanie zatrudnienia, wzrostu, równości płci, w tym udziału kobiet w rolnictwie, włączenia społecznego i rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich”.

Kryterium: ONW

Zastosowanie tej preferencji ma na celu wyrównanie szans w uzyskaniu pomocy dla rolników gospodarujących na terenach objętych obszarem o niekorzystnych warunkach gospodarowania, gdzie działalność rolnicza jest utrudniona.

Gospodarstwo, w którym co najmniej 50% gruntów użytkowanych przez to gospodarstwo znajduje się na ONW typ górski lub ONW typ specyficzny strefa II (tylko obszary, w których 50% powierzchni użytków rolnych znajduje się powyżej 350 m n.p.m.).